

L'ocupació turística durant la temporada alta passada va ser relativament bona als Països Catalans. Segons la Confederació Espanyola d'Hotels i Allotjaments Turístics, el 83,11% de les places ofertes a les illes Balears es van omplir, mentre que a Catalunya s'arribà al 67,76% i al País Valencià, al 66,65%. En algunes puntes dels mesos de juliol i agost s'enregistraren percentatges més bons (a les Illes van vorejar la plena ocupació).

Totes les administracions autonòmiques i també el govern espanyol fan esment al bon comportament dels dos mesos estiuencs per demostrar que el turisme es va recuperant i deixar entreveure que comencen les bones notícies econòmiques, després de dos anys de dades negatives contínues. Això no obstant, el panorama no és exactament igual a tots els Països Catalans.

El comportament del turisme als Països Catalans no ha estat homogeni durant la temporada alta, i amb vista a l'any vinent hi ha incertesa amb relació al mercat britànic.

Incertesa turística

Rendibilitat. A Catalunya la rendibilitat hotelera ha augment enguany gràcies a la bona ocupació dels hotels sumada a un lleuger augment de preus en relació amb la temporada alta anterior. De manera que la relació entre ingressos i cambra ocupada s'ha incre-

mentat d'un 6,7%. Segons Exceltur, la raó d'aquest bon comportament dels hotels a Catalunya és que ha millorat la qualitat i la qualificació de l'oferta. Exceltur és l'aliança empresarial per a l'excel·lència turística, que agrupa els principals grups hotelers de l'estat espanyol, grans centrals de reserves aèries i més empreses de serveis turístics; a final del 2009 les empreses associades tenien un volum de negoci que va superar els 25.000 milions d'euros de facturació, amb inversions a més de 40 països; la seva missió és instar a la potenciació de l'oferta turística espanyola per fer-la més competitiva mitjançant l'increment de la qualitat. Per a aquest *lobby*, el cas català és el model per a guanyar competitivitat en el mercat turístic. El director de l'àrea d'estudis i investigació, Óscar Perelli, declarava fa poques setmanes que "Barcelona és el paradigma de la teoria segons la qual les destinacions que apugen la relació entre ingressos i nombre d'habitacions ocupades són aquelles que han sabut afegir o potenciar elements diferents però relacionats amb les vacances". També al País Valencià, la rendibilitat hotelera ha crescut, en aquest cas segons l'INE, que assegura que la relació entre ingressos i cambra ocupada ha pujat d'un 4,9%. Menys que a Catalunya, però és una bona dada.

El problema el tenen els hotels de les Illes. Segons la presidenta de la Federació Hotelera de Mallorca, Marilena Pol, la rendibilitat hotelera ha caigut d'13% entre els nou primers mesos del 2009 i del 2010. El motiu és doble. Per una banda, la caiguda de preus –al contrari que al conjunt de País Valencià i Catalunya–, obligada per la pressió del mercat de reserves d'última hora. Els hotelers, per poder omplir, han hagut de fer ofertes, amb descomptes d'un 11% de mitjana si es comparen els preus del 2008 i del 2010, sempre segons l'esmentada font. El segon motiu és la minva de rendibilitat dels hotels, a causa de la caiguda del turisme britànic

El benestar familiar als Països Catalans

L'economia dels Països Catalans depèn en bona part del turisme. Per tant, els factors que afecten un mercat emissor important, el britànic –que podria resultar perjudicat per les mesures de reducció de la despesa pública anunciades pel primer ministre britànic, David Cameron–, incideixen directament en el nostre benestar. Aquest benestar, d'acord amb les darreres dades sobre les condicions de vida publicades per l'INE, nota fort i ferm l'impacte de la crisi econòmica.

A Catalunya, el 61,8% de les famílies tenen dificultats per a arribar a final de mes. Al País Valencià són el 60,9%. Dit d'una altra manera, 6 famílies catalanes i valencianes de cada 10 no tenen prou ingressos per a pagar les despeses. La mitjana estatal és del 59%. Només les illes Balears són més avall de la mitjana: un 57,9%. Tot i ser una dada molt relativa, indica que al conjunt dels Països Catalans –sigui per pocs ingressos o per massa endeutament– les famílies comencen a tenir de debò dificultats de liquiditat per passar el mes.

Quant a la taxa de pobresa relativa, els nostres territoris van millor que la majoria de les comunitats de l'estat espanyol. Si la mitjana és del 19,5% (de persones que es poden considerar pobres estadísticament), a les Balears es troben en aquesta circumstància el 17,3%, al País Valencià exactament el mateix percentatge i a Catalunya el 12,9%. Aquest índex permet de suposar un tall seriós entre el Principat i els altres dos territoris en els quals la pobresa es troba en uns nivells preocupants que allunyen les respectives societats de la mitjana europea i s'acosten a la de l'estat espanyol.

Quant als ingressos mitjans (de l'any 2008, que és la darrera dada coneguda), l'INE assegura que les illes Balears tenen 10.829 euros per persona, índex només superat per Navarra (12.701), el País Basc (12.566) i Madrid (11.703). Catalunya disposa de 10.770 i al País Valencià les rendes per habitant i any cauen fins a 9.684 euros.

(un 8,5% manco que l'any passat) i irlandès (22% manco) en la comparativa dels nou primers mesos entre enguany i l'any passat. Aquesta reducció no s'ha notat a totes les illes homogèniament; en concret, a Eivissa i Formentera la temporada ha estat millor que no a Menorca i Mallorca.

Britànics. El pes del turisme britànic al País Valencià i a les illes Balears és molt important, juntament amb l'alemany, mentre que a Catalunya és menor perquè hi ha una procedència més diversificada (França, els Països Baixos, Itàlia, Bèlgica... a més de la Gran Bretanya i Alemanya).

Per això preocupen les retallades socials que porta a terme el govern britànic de David Cameron. L'Oficina Espanyola de Turisme de Londres –segons la informació del *Diario de Mallorca*–, nega que les mesures portin una dràstica baixada del turisme britànic cap a les Illes per a l'any vinent, però sí que reconeix que hi ha “incertesa”. El govern de Cameron ha anunciat les retallades més importants d'ençà de la Segona Guerra Mundial. Preveu que mig milió de treballadors públics perdin la feina, reduirà els ajuts socials de 19.000 milions de lliures, creixeran impostos i taxes... Representants de zones hoteleres de les Illes que reben sobretot turisme britànic ja han expressat la por que tot plegat es noti a la temporada de l'any vinent.

Les retallades socials que aplica el nou govern de David Cameron fan preveure que el turisme britànic als Països Catalans baixarà amb vista a la temporada vinent.

A la darrera enquesta de moviments turístics (Frontur), a càrrec del ministeri espanyol d'Indústria, Turisme i Comerç, ja es nota la contracció britànica el mes de setembre, en allò que afecta Catalunya. Entre el gener i el setembre la baixa del turisme britànic cap a Catalunya ha estat del 23%, cosa que el director general de Turisme de la Generalitat, Joan Carles Vilalta, no dubta a considerar producte “de les retallades de la despesa pública al Regne Unit”. Però aquest mercat emissor

no té el mateix comportament al País Valencià, perquè el mes passat el nombre de turistes que hi arribaren de la Gran Bretanya va créixer d'un 9,8%. Així i tot, per la importància del mercat britànic al País Valencià (representa el 42% dels turistes), les retallades socials també són un element d'intranquil·litat amb vista al futur immediat d'aquest àmbit de procedència, igual com passa a les Balears.

Miquel Payeras

Breus

Els sindicats convoquen una nova mobilització el 18D

De poc li serveix a Zapatero haver posat al capdavant del Ministeri de Treball un sindicalista. Els sindicats han anunciat una nova jornada de mobilitzacions el 18 de desembre contra la política econòmica del govern espanyol. CCOO i UGT promouran prèviament aturades, jornades de vaga i protestes a les empreses, per culminar amb “manifestacions multitudinàries a les capitals el 18 de desembre”. Les centrals sindicals justifiquen les protestes com l'únic camí que els queda per a instar la patronal a desbloquejar els convenis col·lectius i per a tornar a demanar a l'executiu es-

Jornada de vaga contra la política laboral de Zapatero, el 29 de setembre passat.

panyol que modifiqui la política social i econòmica, la reforma laboral i les propostes de reforma del sistema de pensions. “No renunciem al diàleg, però un escenari de foto ara no és convenient”, asseguren els sindicats.

Les rurals valencianes continuen fent fusions

El procés de reestructuració financera continua en el camp de les caixes rurals. Nou entitats del País Valencià participen en el nou sistema institucional de protecció (SIP), que aplega 23 cooperatives de crèdit. Per part valenciana, formen part d'aquest grup les caixes de Vinaròs, Benicarló, Almassora, Sant Isidre (Castelló), Vila-real, Coves de Vinromà, Sant Isidre (Vall d'Uixó), Sant Vicent (Vall d'Uixó) i Caixa Popular. Aquesta era fins ara la quarta del sector al País Valencià en volum d'actius, amb 845 milions d'euros.